

Titel: Beskrivelse over den mærkværdige Drøm, som den berygtede Johan Friderich Struense havde, da han var Stads-Physicus i Altona, hvoraf han ikke vaagnede førend den 17de Januarii 1772, [...]

Citation: "Beskrivelse over den mærkværdige Drøm, som den berygtede Johan Friderich Struense havde, da han var Stads-Physicus i Altona, hvoraf han ikke vaagnede førend den 17de Januarii 1772, [...]", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 8*, J. R Thiele, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_008-shoot-workid2_008_007.pdf (tilgået 07. februar 2023)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 8

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

Beskrivelse over den mærkværdige Drøm, som den berygtede Johan Friderich Struense

havde, da han var Stads-Physicus i Altona,

hvoraf han ikke vaagnede førend den 17de Januarii 1772, om Morgenen tidlig i
Citadellet for Kiøbenhavn.

Tilligemed hans egen

Betænkninger

over slige

Drømme.

Kiøbenhavn 1772, trykt hos I. R. Thiele, boende i store Helliggeiststræde.

2

3

Sic erit in fatis Virgil.

Jeg, Johan Friderich Struense, som til Trods for den graadige Tid, — der i et fuldt Løb bestandig opsluger alt det, den kan faae fat paa, — dog skal høres mit Navn paa de halvqvælte Tunger under Asken af den fortærede Verden. — Jeg, som byder Trods til de Monumenter, en Clemens, — en Ra-

4

vailac; — og i de sildigere Tider en Damiens, — en Branichi, har stræbt at oprejse til deres Udødeligheds Vedligeholdelse, — jeg træder her frem, for Verdens Øjne, — som alle vogte paa mig, — og med et uforfærdet Mod, — et Mod, som anstaaer alle ædle Siele, — der kun ere fortabte, naar de erindre, at deres Forsæt blev ikke fuldbragt, og overlydt fortæller den mærkværdige Drøm, som jeg i lang Tid har lagt i, og hvoraf jeg kun opvaagnede, for at kiende at Livet alligevel er kun en Drøm. —

Da jeg var virkelig Stadsphysicus i Staden Altona, som ligger strax ved Hamborg, levede jeg meget fornøiet, havde gode Indkomster, og alle ærede mig, som en Person, der fuldkommenforstod sin Metie. Imedens jeg var der, faldt jeg engang i en tryk Søvn, og drømte følgende mærkværdige Drøm: at

jeg nemlig ved Hielp af et vist medicinsk Arca-

5

num kunde opsvinge mig til de højeste Topper, paa Ærens Bierg; — jeg blev virkelig leedet derhen, — jeg faae Bierget, det var græsseligt steilt, — og overmande højt.

Det blev mig raadet, at jeg skulde begynde at kravle op af det. — Jeg havde stor Lyst dertil, — jo højere det var, — jo vanskeligere. — Men, jo vanskeligere jo meere begierlig blev jeg, — jeg begynte at krybe, — jeg fandt til min største Fornøjelse, at det var ikke nær saa vanskelig for mig, som for mange andre. — Hist og her saae jeg en stor Hoben at klavre op; — men hvor loe jeg ikke, naar jeg saae den falde need igien, — og saa ynkelig at jamre sig nogle af dem, som just selv havde viist mig Vejen til Bierget, — og rækket mig

Haanden, for at fæste Fod paa det, — vare iblant dem, som faldt need, — de raabte, — de skreeg:

Hielp? hielp? Men jeg forsede dem fra mig

6

og med Hovedet halv omvendt til dem, sagde: Jeg kiender Eder ikke. —

Endog nogle af dem, som jeg syntes, gik mig i Veien,— og hindrede mig i, at krybe høiere, fik jeg fat i Kiolen, og reev need med Magt. - Kort sagt: - jeg kom

alt Høyere og høiere. Jeg hørte vel, at mange mumlede imellem dem selv, som var bag ved Siden af mig, og for mig, men jeg hørte ikke efter dem— og, trøstende mig ved mit Arcanum, — blev ved at krybe. — Nu kom jeg da endelig lige op til Toppen.

Jeg har glemt at sige Indbyggerne paa dette Bierg levede i stor Fryd og Glæde, og hvor jeg kom frem var Markerne grønne, Agerne fulde af Sæd, Skovene tykke af Træer, og Fællederne vrimlede med Creaturer som næsten ikke kunde føre sig selv for Fet

7

kort sagt: der herskede en ubeskrivelig Glæde hos alle, — dog mest over de Viise Love, ved hvilke de bleve regierte, — og ved hvis Kraft deres Lyksalighed blev forøget. —

Og da jeg naaede Toppen af Bierget, hvor Ærens Konge boede, var den almindelige Glæde dobbelt.

Jeg kom strax, ved Kraft af mit Arcanum, til at blive bekiendt med denne Monark. — Hans Naade var ubeskrivelig, — og jeg fandt strax Virkningen af den;— her var det jeg begynte at bruge mit Arcanum.

Nogle unge Mennesker, som jeg paa Veien op til Bierget kunde see at række efter mig, ja endog kastede Reeb need til mig, ved hvis Hielp jeg kunde hæve mig, — de vare meget fornøiede over min Ankomst.

8

Endeet iblant disse kunde jeg tydelig see paa, at de vare misundelige paa mig, — dem rev jeg need — nogle gamle forstandige folk, som formedelst deres Alder havde en vis Ret til at blive anseet, forfulgte jeg saa længe, under Skin af, at opdage deres Skamstykker, at jeg endelig fik dem kasted ned med. — Nu var Ærens Top næsten ryddelig, — jeg, og et Par af de unge forviktrede Mennesker, dandsede nu allene paa den. — Den var behagelig grøn, fuld af Roser, og der var saadan en Vellystig Lugt, at jeg ganske og aldeles forglemte mig selv.

Min Hovmod voxte med min Vellyst, og jeg blev saa tyk og feed i mine gode Dage, at jeg næsten blev blind. Da jeg nu havde tumlet mig længe om, og smagt Lykkens henrykkende Gode, ja, famlet mig

9

af de rare Blomster, som voxte paa Bierget, en stor Skat, blev jeg omsider kiedsommelig af mig selv.

Jo fornemmere jeg blev, jo mere begierlig blev jeg efter Æren; jo rigere jeg blev, jo meere tørstig blev jeg efter Penge. Kort sagt: jeg var umættelig i alle Ting.

Jeg begynte at betragte Ærens Konge med skiele Øine, jeg blev indtagen af hans høihed og Majestæt; jeg tragtede efter at støde Ham need af Hans Trone, jeg stræbte efter at udslukke den Glands, som Hans høie Dyd forskaffede Ham. Ved Hielp af den Magt, jeg havde, trykkede jeg Hans Undersaatter saaledes, at de næsten hadede Ham; det var det, jeg ønskede.

Nu arbeidede jeg ret for Alvor og Tid efter Tid bemestrede jeg mig alle for-

10

delene; der manglede nu alleene at rydde Ærens Konge ud med sin heele Familie.

Imidlertid betænkte jeg mig paa det herlige Indtog jeg vilde holde paa den Dag, jeg skulde sætte Ærens Krone paa mit Hoved.

Min prægtige Triumph-Vogn var færdig den skulde Trækkes af 8 af den gemeens Pøbel, hos hvem jeg var frygtet, ej elsket.

Nu var jeg i min Drøms Morgenstund, jeg sat mig i Vognen, og endskiønt de, der trak, vare uvillige dertil; saa syntes mig dog, at de maatte af Frygt for min Magt.

Jeg førte igiennem alle Gader, og hvor jeg kom, mødte mig:

11

Vivat! Hurra! De raabte, og skreeg, jeg vognede hvor — ach! - i Castellet — som en Fange- og hørte - da jeg var bleven ret vaagen - - i Stæden for;

Hurra Vivat — Struense!

Er langt større Raab, af

Hurra Vivat:

Christian den Syvende!

Nu begyndte jeg ret at betænke mig, og overvejede ret min Drøm.

Jeg erfarede desto værre, at al den Høihed og Ære, som jeg havde indbildet mig, var kun en Drøm, og at jeg nu virkelig var vaagen, som en usel og skændig Fange,

Jeg begræd den ulykkelige Sovesyge, som min Hovmod var beladt med, og skam-

12

-mede mig, at jeg ikke havde holdt mig meere aarvaagen, og ikke falden i saa stærk en Søvn at jeg saa længe skulde ladet mig leede i saa fæl en Drøm, indtil jeg endelig nu først skulde vaagne op, for ret at kiende Min Elendighed.

Vor Herlighed, den vel, som sødest Drøm

faaer Ende,

Og Døden op og ned paa alle Ting kan

vende

Dog kan man drømme vaagende Og blind af Hovmod ikke see.

Jeg fyg af Hovmod mig i fødest Søvn

selv dyssed,

Min Egenkierlighed mig selv, som Barnet

dyssedt,

I Vellyst svøbt jeg vugged blev,

Og Geilhed selv min Vugge drev.

13

Saaledes var min Drøm, i hvilken jeg var faldet Jeg sov saa stærkt, at om Fornuft end havde faldet, Jeg havde dog ei vaagnet op og reist min lade, dovne Krop. Men nu, desværre! jeg forsildig er opvækket;

Nu Magten borte er, og Vingens Slagsier stækket;

Enhver, som i slig en Drøm vil gaae, Som jeg, omsider vaagne maae

14